

04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
тел: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysglibska st., Kyiv, 04070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

**Зауваження Національної асоціації адвокатів України до
проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо
невідворотності відповідальності за деякі кримінальні правопорушення проти
статевої свободи та статевої недоторканості особи»
(реєстр. № 9588 від 08.08.2023)**

Законопроект спрямований на посилення кримінальної відповідальності за окремі кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. На думку авторів законопроекту, це усуне негативні наслідки у вигляді недовіри постраждалої особи до справедливого покарання винної (винних) осіб і небажання заявляти про вчинене кримінальне правопорушення.

Із цією метою законопроектом пропонується внести зміни до Кримінального кодексу України щодо унеможливлення застосування пом'якшувальних обставин і звільнення від відбування покарання з випробуванням для суб'єктів, які вчинили кримінальне правопорушення за ст.ст. 152 – 156, 156-1 Кримінального кодексу України.

Вважаємо, що законотворча ініціатива № 9588 має бути відхилена в цілому з огляду на таке.

1. У кримінально-правовому регулюванні посилення санкцій або встановлення заборони на застосування інституту звільнення від відбування покарання з випробуванням (ст. 75 КК України) пов'язано зі зростанням кількості вчинення певних кримінальних правопорушень. Однак аналіз статистичних даних засвідчує, що кількість кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи в Україні щороку перебуває на одному рівні і майже не змінюється.

2. Дотримання закону громадянами забезпечується не лише суворістю покарання, а й невідворотністю кримінальної відповідальності. У зв'язку із цим відновлення довіри постраждалої особи до справедливості пов'язано не з посиленням кримінальної відповідальності за аналізовані кримінальні правопорушення, а з ефективною діяльністю органів правопорядку та суду.

3. На сьогодні Кримінальний кодекс України передбачає достатньо суворі санкції для осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, передбачені ст.ст. 152 – 156, 156-1 КК України. Крім того, вчинення таких діянь з використанням умов воєнного або надзвичайного стану, інших надзвичайних подій є обставиною, що обтяжує покарання (п. 11 ч. 1 ст. 67 КК України). Врахування судами цієї обтяжуючої обставини при призначенні покарання за аналізовані кримінальні правопорушення здатне наблизити призначене особі покарання до максимуму відповідної статті Особливої частини КК України.

4. Аналіз судової практики засвідчує, що суди вкрай рідко застосовують звільнення від відбування покарання з випробуванням для осіб, які вчинили кримінальне

правопорушення, передбачені ст.ст. 152 – 156, 156-1 КК України. При цьому при вирішенні питання про застосування звільнення від відбування покарання з випробуванням для осіб, які вчинили ці кримінальні правопорушення, суд повністю покладається на позицію потерпілого від цього кримінального правопорушення.

5. Потребує також врахування висновків Комітету Верховної ради України з питань бюджету щодо аналізованого законопроекту. Цей Комітет, зокрема, зазначає, що прийняття цього законопроекту може призвести до збільшення видатків державного бюджету на утримання осіб в установах виконання покарань у зв'язку зі встановленням строків позбавлення волі за відповідні порушення. При цьому фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, що визначено у частині 1 статті 27 Бюджетного кодексу України та частині 3 статті 91 Регламенту Верховної Ради України, до аналізованого законопроекту не надано.

*Зауваження та пропозиції до законопроекту підготовлено головою Комітету НААУ з питань кримінального права та процесу **Моїсєвою Анжелікою Анатоліївною** та заступником голови Комітету НААУ з питань кримінального права та процесу **Горохом Олексієм Петровичем**.*